

Bibliaóra 2022. április 8.
Az igemagyarázat összefoglalása

Ószövetségi igeszakasz: 2Sám 11,1-13

1 Egy esztendő múlva, abban az időben, amikor a királyok háborúba szoktak vonulni, elküldte Dávid Jóábot szolgálival meg egész Izráellel együtt. Pusztították az ammóniakat, és körülzárták Rabbát. Dávid azonban Jeruzsálemben maradt. **2** Egyszer estefelé, amikor Dávid fölkel a fekhelyéről, és a királyi palota tetején sétált, meglátott a tetőről egy asszonyt, aki éppen fürdött. Az asszony igen szép volt. **3** Dávid elküldött, és kérdezősködött az asszony felől. Ezt mondták neki: Betsabé ez, Elíám leánya, a hettita Úriás felesége. **4** Akkor követeket küldött Dávid, és magához vitette őt. Az asszony, aki éppen azelőtt tisztult meg tisztátalanságából, bement hozzá, ő pedig vele hált. Azután hazament az asszony. **5** De az asszony teherbe esett. Megüzente hát Dávidnak: Teherbe estem! **6** Akkor Dávid ezt üzente Jóábnak: Küldd el hozzám a hettita Úriást! Jóáb el is küldte Úriást Dávidhoz. **7** Amikor Úriás megérkezett hozzá, megkérdezte Dávid, hogy jól van-e Jóáb, jól van-e a hadinép, és jól folyik-e a háború. **8** Azután ezt mondta Dávid Úriásnak: Menj haza, és mosd meg a lábadat! Úriás elhagyta a királyi palotát, és vitték utána a király ajándékát. **9** De Úriás a királyi palota bejárata előtt feküdt le ura többi szolgájával együtt, és nem ment haza. **10** Amikor jelentették Dávidnak, hogy Úriás nem ment haza, ezt kérdezte Dávid Úriástól: Hiszen hosszú útról érkeztél! Miért nem mentél hát haza? **11** Úriás így felelt Dávidnak: A láda meg Izráel és Júda sátrakban laknak; az én uram, Jóáb és uramnak a szolgálói pedig a nyílt mezőn táboroznak. Hogyan mehetnék akkor én haza, hogy egyem, igyam, és a feleségemmel háljak? Az életemre, a lelkemre mondom, hogy nem teszem ezt! **12** Akkor ezt mondta Dávid Úriásnak: Maradj itt még ma, és holnap elbocsátlak! Ott maradt tehát Úriás Jeruzsálemben aznap és másnap is. **13** Azután hívatta őt Dávid, hogy vele egyék és igyék, és leitatta őt. De este urának a szolgálival ment ki lefeküdni a fekvőhelyére, és nem ment haza.

Kedves Testvéreim,

Dávid életének egy nagyon sötét fejezete ez a mai. Amikor már uralkodik, rendeződik az élete a korábbi zaklatott állapotok után, akkor tesz olyasmit, ami teljesen elfogadhatatlan és az Úrtól való eltávolodás fokozatait mutatja. Jó dolgában szokott az ember örültségeket csinálni...

Az izráeli seregek harcban állnak. Korábban az ammóniak támadták meg őket, önvédelemből, miután Dávid követeit megcsúfolták és szeretetteljes közeledését kémkedésnek minősítették. Amikor rádöbrentek, hogy mit is követtek el, félve Dávid bosszújától, maguk indultak ellene, és arám csapatokat is beszerveztek. A harcok során ezek vereséget szenvedtek, lemorzsolódtak, majd jött a téli időszak, ami nem alkalmas a háborúzásra, és most újra olyan az idő, hogy folytatni lehet az ammóniakkal a rendezetlen dolgokat. De Dávid nem megy a seregekkel.

Ezt önmagában talán nem kellene, bűnnek tekintenünk, hiszen vannak a seregeknek vezetői, neki elég lenne csak a végénél csatlakozni hozzájuk, ahogyan az elő szokott fordulni (pl. hányszor vezette ő annak idején Saul nélkül a csapatokat a harcba...). Azonban nem munkával, kormányzással, imádkozással, tehát nem az Úrral tölti ezt az időt otthon. Hanem részt nyit szívében a kísértő/kísértés előtt.

Ugyanis túl laza ez az időtöltés, ami őt nem foglalja le teljesen, s olyasmire marad ideje, figyelme, amire nem kellene.

Az ottani nappali forróság úgy viselhető el, hogy az emberek a legforróbb órákat hűsöléssel töltik. De talán túl sok volt a pihenés, nemcsak ekkor, mert Dávid ráér: gondolatai, tekintete, szabadon kószál. A háza tetejéről meglát egy fürdőző nőt. Kissé meglepő, hogy talán nem ismeri a szomszédjait? Azonban feltételezzük, hogy nem éppen a szomszédasszonyok voltak az ő köre, akikkel érintkezett.

Az asszonyról kiderül, hogy Dávid közeli és hűséges katonájának a felesége - aki ugyan származását tekintve hettita, de megbízható és elkötelezett az Úr mellett - azzal, hogy másnak a felesége, Dávid számára hozzá közeledni nem megengedett. De Dávidot a kívánság hatalmába kerítette.

Vannak, akik okkal jegyzik meg, hogy azért Betsabé is tudta, hol fürödjön, talán ő is élt a lehetőséggel, hogy felkeltse a király figyelmét, de ezt nehéz lenne bizonyítani. Az ő fürdése rituális cselekedet volt, a tisztulás után eltelt napokat követően és a saját otthona udvarán. Dávid viszont a palotájába viteti és vele hált, majd hazaküldte, mintha mi sem történt volna. Nem tudni, ebben az esetben Betsabénak lehetett-e lehetősége ellenkezni, akart-e egyáltalán... és további ehhez hasonló kérdések merülnek itt fel. Azonban egy biztos, a bűn nem marad következmények nélkül. Az asszony terhes lesz, miközben a férje már jó ideje a seregben harcol.

Dávid egyre mélyebbre süllyed. Megpróbálja eltussolni a dolgot, hazarendeli Uriást, hogy az itthoni látogatás eredményének tűnjön a születendő gyermek. De a hettita Uriás hűséges Istenhez és küldetéséhez, nem él a kapott lehetőséggel, sőt, amikor Dávid még le is itatja, akkor sem megy haza a feleségéhez. Nyilvánvaló, hogy Uriás igazabb Dávidnál. Dávidot pedig ez sem eszmélteti, hogy hova jutott. Ilyen vakká, érzéketlenné tehet a bűn, ha az ember ajtót nyit neki.

Isten pedig mindezt megengedi - mégsem ejti le Dávidot - de erről majd később olvasunk. Megengedi, mert az, hogy megőriz, nem azt jelenti, hogy helyettünk áll ellent a kísértésnek, ahol nekem kell kitartanom állhatatosan, ahol nekem kell nemet mondanom, ott nem veszi le rólam ezt a felelősséget.

Isten ígéje nem titkolja el Dávid életének ezt a mélységét. A mi okulásunkra íratott meg ez is, mert elbotlanak a legkülönbek is, ha megszűnik az Úrtól való függőségünk. Tudjuk, nem vagyunk különbekek Dávidnál. De arra se gondoljunk, ha neki lehetett, akkor a mi életünkben sem gond az ilyesmi. *Aki áll, vigyázzon, hogy el ne essen.* De ha elesett, nem maradjon elterülve, de ne is próbáljon a maga erejéből kimászni, mert egyedül a bűnbánat útja a járható út. Isten pedig az összetört és bűnbánó szívet ne veti meg. Ő tud adni szabadulást és bocsánatot, ahogyan majd vallást tesz erről később Dávid is.

Újszövetségi igeszakasz: Mt 26,17-29 - Az utolsó vacsora

17 A kovásztalan kenyerek első napján odamentek a tanítványok Jézushoz, és megkérdezték tőle: Hol akarod megenni a páskavacsorát, hol készítsük el? 18 Ő ezt válaszolta: Menjetek a városba egy bizonyos emberhez, és mondjátok neki: A Mester üzeni: Az én időm közel van, nálad tartom meg a páskavacsorát tanítványaimmal. 19 A tanítványok úgy tettek, amint Jézus parancsolta nekik, és elkészítették a páskavacsorát. 20 Amikor beesteledett, asztalhoz telepedett a tizenkét tanítvánnyal. 21 Miközben ettek, így szólt: Bizony mondom nektek, hogy közületek egy el fog árulni engem. 22 Ekkor nagyon elszomorodtak, és egyenként kezdték kérdezni tőle: Talán csak nem én vagyok az, Uram? 23 Ő pedig így válaszolt: Aki velem együtt mártja kezét a tálba, az árul el engem. 24 Az Emberfia elmegy, amint meg van írva róla, de jaj annak az embernek, aki az Emberfiát elárulja: jobb lett volna annak az embernek, ha meg sem születik. 25 Megszólalt Júdás is, az áruló, és ezt kérdezte: Talán csak nem én vagyok az, Mester? Ő azt felelte neki: Te mondtad. 26 Miközben ettek, Jézus vette a kenyeret, áldást mondott, és megtörte, a tanítványoknak adta, és ezt mondta: Vegyétek, egyétek, ez az én testem! 27 Azután vette a poharat, és hálát adva nekik adta, és ezt mondta: Igyatok ebből mindnyájan, 28 mert ez az én vérem, a szövetség vére, amely sokakért kiontatik a bűnök bocsánatára. 29 De mondom nektek, nem iszom mostantól fogva a szőlőtőnek ebből a terméséből ama napig, amelyen majd újat iszom veletek Atyám országában.

Kedves Testvéreim,

Igeszakaszunk első része a páskavacsora előkészületeiről szól. Jézus és tanítványai egy szoros közösséget alkotnak, szinte, mint egy családot, ahol Jézusé a családfő szerep. A tanítványok egy számunkra ismeretlen személynél készítik elő a helyet, de az Ő utasítására, aki nyilván Jézus tágabb tanítványi köréhez tartozhatott.

Az igeszakasz második része az ünnepi étkezésről szól. Tudjuk, hogy a páskavacsorát az Egyiptomból való szabadítás emlékére ülték, amikor a szolgaságra is visszaemlékeztek és a szertartásos ételek és étkezés egyes elemei is mind ezt szolgálták. Az egész vacsora lezajlásáról és körülményeiről azonban Máté egyáltalán nem tesz említést. Egyedül arról szól, hogy vacsora közben Jézus váratlanul bejelenti: *Bizony, mondom nektek, egy közületek el fog árulni engem.* Ez annyira meglepi a tanítványokat, hogy egymás után kérdezzék: csak nem én vagyok az?

Olyan jó látni, hogy a tanítványokban itt nincs semmi magabiztosság, nagyképűség, de gyanúsítgatás sem, amellyel a másikról feltételeznék, hogy képes lenne ilyesmire, magukkal kapcsolatban azonban ezt kizártnak tartanak. Ugyanis általában ez lenne a természetes reakció, hogy a másikról szívesen feltételezzük a rosszat, magunkról meg azt tartjuk, hogy képtelenek lennénk rá. Nos, a tanítványok megrendülnek még a gondolatától is annak, hogy ilyesmire vetemednének. És nem mutogatnak gyanakodva egymásra sem. Csak egy valaki nem kapcsolódik be ebbe a kérdezgetésbe, amit nem is vesznek észre.

Az Úr Jézus így válaszol: *Aki velem együtt mártja kezét a tálba, az árul el engem.* Viszont Máté nem ír arról, hogy valaki is együtt mártogatna Jézussal, így a leleplezés nem történik meg. Csupán maga az áruló érzi magát leleplezve – de mintha Jézus tapintatáról szólna ez, és arról, hogy ad neki még esélyt, hátha meggondolja: Az

Emberfia elmegy, amint meg van írva róla, de jaj annak az embernek, aki az Emberfiát elárulja: jobb lett volna annak az embernek, ha meg sem születik. Vagyis: Aminek meg kell történnie, megtörténik, de jaj annak, aki szerepet vállal benne... Mintha csak azt üzenné neki: maradj ki belőle, nélküled is bekövetkezik, amiért jöttem... Júdás pedig leplezni akarja a szándékát a többiek előtt, és ekkor ő is megkérdezi: *Talán csak nem én vagyok az, Mester?* Pedig jól tudja, és meg is kapja a választ: *Te mondtad.* A többieket meg lehet téveszteni, de Jézust nem. Ők észre sem veszik a beszélgetés lényegét, Jézus viszont még utoljára „üzen” Júdásnak, eredménytelenül.

Tény, hogy Máté nem tesz említést arról, mikor is távozott Júdás a vacsorától, hogy véghez vigye, amire elhatározta magát. Úgy tűnik, a többiek észre sem vették a távozását, a hiányát, akkor sem, amikor kimentek az Olajfák hegyére. Az Úr Jézus pedig tudja, és nem akadályozza meg... Ő engedelmes mindhalálig.

Igeszakaszunk harmadik része pedig az úrvacsora szereztetéséről számol be. Kiemelném belőle azt, hogy az Úr Jézus hálaadással, áldással adja a kenyeret és a poharat, amikor testét és vérének emléti. Világos, hogy nem szó szerinti értelemben, hiszen szövetségre, még pedig új szövetségre utal. A szövetségkötést mindig vérrel, áldozattal pecsételték meg. Ő lesz az áldozat, akinek a vére a szövetséget megerősíti. Új, azaz a megtört régi szövetség megújítása lesz ez, mégpedig a bűnök bocsánatára.

Máté leírása nem tartalmaz utasítást azzal kapcsolatban, hogy ezt cselekedjük Jézusra emlékezve. Viszont határozott ígéretet fogalmaz meg arra nézve, hogy a folytatás Isten országában lesz. Mit érthettek ebből a tanítványok? Nem valami sokat. De nagypéntek és húsvét, sőt áldozócsütörtök és pünkösd fényében már megérthették ezeknek a szavaknak az üzenetét: az Úr Jézusban kiteljesedik a jövő és közelivé válik Isten országa, benne a Vele való teljes közösség.